

vingerea că Kio este unul din cei mai prodigioși și neîntrecuți artiști în genul său, ai timpului nostru...

Cercul sovietic și artiștii lui au făcut, prin arta lor, din arena cu nisip, o scenă și din evoluțiile lor, un spectacol de calitate.

Al. P.

Funcția psihologică a grimei

Trebuie să ne dea de gândit faptul că la origine cuvântul „persoană” însemna „mască”. Evoluția semantică a noțiunii a cunoscut undeva, sub cerul limpede al Eladei, o criză: momentul când a apărut pe deoparte masca în teatru și individul-persoană în arena politică sau culturală. Masca, la origine, avea destinația de a șterge prin imobilitatea ei simbolică, diferențierile individuale ale actorilor. Cu vremea, din cele două cartoane, al plînsului tragic și al risului comic, nu a mai rămas în teatru decît simbolul veșnic al acestor două categorii dramatice. Din masca grecească, teatrul european nu a păstrat decît ideea de mască. Grima. Funcția ei este exact contrară originii, pentru că în timp ce masca clasică reducea actorul la un mitor dramatic, complet depersonalizat, masca modernă, grima, are, ingrata și totodată sublima misiune de a aprofunda, de a sublinia, de a scoate în evidență esența și funcția psihologică a eroului în desfășurare. Pentru acest motiv actul grimei trebuie să fie un act de trăire, de introspecție psihologică. Actorul trebuie să fie conștient de finalitatea expresivă a măștii sale.

Cu ocazia concursului tinerilor actori a trebuit să constatăm foarte multe măști imobile, paste aplicate peste fizionomie, care în loc să sublinieze un caracter ucidau mobilitatea feței. Greșelile în această direcție sînt foarte variate. Unele provin din exagerare cromatică, altele din hiperzel caracterologic (eroi pozitivi — luminoși, eroi negativi — negri brăzdați); de multe ori distanța față de lumină sau față de public ratează o mască executată corect în cabină. În spectacolul teatrului maghiar din Timișoara, Izquierdo (Fábián Ferencz) avea o față atît de subliniată prin dungi negre, încît caracterul negativ al fizionomiei în

loc să convingă, izbea. Const. Săsăran (Teatrul din Iași, spectacolul *Winterset*) apare în scenă grimat ca un om rănit (Shadow — Umbra) sugerînd o luptă, un accident recent, în loc să ne dea iluzia unui spectru, a unei „umbre”. Cele mai grave și mai supărătoare artificii se fac prin aplicarea primitiv amatorescă, a tichiei de chelie. Efortul de a face să dispară prin aplicări masive de „ten”, diferența între frunte și pinză face de multe ori ca fruntea să-și piardă întreaga expresie, capul devenind aproape păpușăresc. (Vezi de exemplu pe Ion Pășanu de la Teatrul din Petroșani.) Exemplele negative nu ne lipsesc și mulțimea lor trebuie să ne dea de gândit. Erorile provin pe de o parte dintr-o lipsă de concepție artistică în materie de grimă, pe de altă parte, din faptul că regizorii lasă prea multă libertate actorilor în această direcție. Și din păcate, nu toți actorii știu să se grimeze.

Grima nu e materie plastică auxiliară; e o materie artistică expresivă. Actorul trebuie să știe că „masca” lui este oglinda rolului său și că publicul a venit la teatru nu ca să vadă fețe vopsite ci ca să urmărească fizionomii înclătate sincer, total, într-o luptă interioară. Artificiile de desen și formă ale grimei nu au voie să depășească limitele bunului simț realist. Aceasta cu atît mai mult, cu cît, prin dispariția luminilor de la rampă (care aveau o extraordinară importanță în reliefa plastică a grimei) actorul e nevoit să parcurgă o gamă foarte variată de lumini. Sculptorii sînt extrem de atenți atunci cînd își aranjează bustul în lumină. Nu e tot una dacă lumina vine de sus, sau de jos, dacă e o lumină simplă sau compusă. Machiajul trebuie făcut în înțelegere cu orga de lumină a piesei și în perfect acord cu costumul, cu statura și, mai ales, cu specificul moral și psihologic al eroului interpretat. În caz contrar, grima devine independentă, devine mască imobilă și publicul simte sufletul actorului ascuns după un paravan care, oricît de pictural ar fi, e inutil și ridicol.

I. D. S.

Rectificare

În nr. 7 al revistei noastre la pag. 43 în rîndul 3 de jos s-a strecurat o eroare.

Se va citi: „S-a spus că geniul lui Caragiale prizează...”